

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 29.09.2023

Dokumentet är daterat: 29 09 2023

The document is dated: 29.09.2023

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Tiina Karppinen
Pvm / Datum / Date: 29 09 2023

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date: 29.09.2023

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document() [The signed document follows on the next page](#)

Herrfors Nät-Verkko Oy Ab

E-post: [REDACTED]

Förlängd tid för sammanslagning av prissättningen inom Jakobstads distributionsområde

Part

Herrfors Nät-Verkko Oy Ab

Anhängiggörande

6.7.2023

Avgörande

Energimyndigheten godkänner inte Herrfors Nät-Verkko Oy Ab:s ansökan om en förlängd tid fram till den 31 december 2025 för en sammanslagning av prissättningen.

Energimyndigheten beviljar en tilläggstid på ett år för att förenhetliga priserna på distributionsområdena för Herrfors Nät-Verkko Oy Ab och det tidigare Jakobstads Energiverk (före 2015). Tilläggstiden beviljas med stipulationen att priserna för kunderna som på områdena är kopplade till **LS-nätet ska förenhetligas senast den 31 december 2024.**

I fråga om kunderna i MS-nätet beviljar Energimyndigheten tilläggstid till **den 31 december 2025** för att förenhetliga priserna i distributionsområdena Herrfors Nät-Verkko Oy Ab och det tidigare Jakobstads Energinät.

Herrfors Nät-Verkko Oy Ab ska lämna in de sammanslagna priserna till Energimyndigheten senast den 30 november 2024 för kunderna i LS-nätet och senast den 30 november 2025 för kunderna i MS-nätet. Energimyndigheten påpekar att det inte är möjligt att ansöka om tilläggstid för de tilläggstider som beviljas i detta beslut för sammanslagningen av priserna på distributionsområdena. Energimyndigheten ska vid behov förlita sig på vitesförfarandet om sammanslagningen av prissättningen inte har genomförts inom utsatt tid.

Utredning om ärendet

Energimyndigheten har med sitt beslut (dnro 837/434/2015) godkänt övergångsperioden på 4 år till det nya Jakobstads område, på så sätt att priserna på områdena skall vara förenhetliga före augusti 2019.

Genom sitt beslut av den 14 november 2019 (dnr 2150/434/2019) har Energimyndigheten konstaterat att den godkänner en övergångstid på fyra år, så att priserna i de olika distributionsområdena för Herrfors Nät-Verkko Oy Ab (Herrfors) är enhetliga före augusti 2023. Prissättningens skälighet bedöms som en helhet enligt tillsynsmetoderna. Energimyndigheten ålade också Herrfors att meddela om åtgärderna före augusti 2021 och förklara hur företaget ska säkerställa att prisnivån kan förenhetligas under den återstående övergångsperioden.

Herrfors har i sitt brev av den 26 augusti 2021 meddelat ämbetsverket vilka åtgärder som vidtagits för att slå samman prissättningen 2019 och 2020 och sin plan för åtgärderna 2022 och 2023. Enligt Herrfors kommer de ändringar i elmarknadslagen som trädde i kraft den 1 augusti 2021 att påverka dess förutsättningar för sammanslagningen av sin prissättning enligt den ursprungliga planen.

Enligt Herrfors ämnar bolaget under 2022–2023 göra två prishöjningar i ett lägre prisområde och slutligen en prissänkning i ett annat område för att förenhetliga priserna i bolagets distributionsområden. Beroende på hur förändringarna i tillsynsmetoderna för nätverksamheten påverkar företagets skäliga avkastning är det enligt Herrfors för närvarande svårt att förutspå om de planerade prissänkningarna ska genomföras redan 2023 eller om de kan genomföras senare 2024.

Enligt Herrfors kan den ursprungliga planen inte följas på grund av de ändringar i elmarknadslagen som trädde i kraft 2021. Herrfors konstaterar att den planerade WACC-ändringen och enhetsprislistan för elnätets komponenter påverkar bolagets inkomstram från början av 2022.

Bolaget följer dock de planer som beskrivs i brevet den 26 augusti 2021 och kan ansöka om en förlängning av övergångsperioden med ytterligare ett år före augusti 2023. Sammanfattningsvis kan man konstatera att priserna i den lägre prisklassen höjs ytterligare i två faser (2022–2023) och priserna i den högre prisklassen sänks slutligen (2023 eller 2024), för att slutligen åstadkomma en enhetlig överföringsnivå.

Energimyndigheten konstaterade i sitt brev av den 13 oktober 2021 att sammanslagningen av prissättningen enligt Herrfors utredning verkar framskrida planenligt. Om sammanslagningen av prissättningen kräver ytterligare ett år tilläggstid på det sätt som bolaget meddelat, ska den sökas separat före augusti 2023.

Energimyndigheten har den 27 juni 2023 begärt en utredning av Herrfors Nät-Verkko Oy Ab om hur sammanslagningen av prissättningen framskrider och om ett eventuellt behov av förlängd tid efter augusti 2023. Utredning begärdes till och med den 1 augusti 2023. Herrfors Nät-Verkko Oy Ab lämnade in utredningen den 6 juli 2023. Enligt utredningen:

29.9.2023

"Förenhetligandet av områdenas överföringspriser fortsätter i enlighet med planen. De lägre överföringspriserna har fortsättningsvis stegvist höjts för att på sikt uppnå en enhetlig nivå.

Överföringspriserna för lågspänningskunder kommer troligen redan under 2024 kunna förenhetligas för största delen av överföringsprodukterna. Prisskillnaden för mellanspänningskunderna är däremot förhållandevis större, vilket medför att överföringspriset för mellanspänningskunder kommer att kräva ytterligare tid för att stegvis förenhetliga priserna. En harmonisering av överföringsprodukterna där en del produkter kommer att avslutas ingår även i planen, detta för både låg- och mellanspänningskunder.

Fördröjningar av ikraftträdandet av elmarknadslagsändringarna orsakade under 2021 en osäkerhet för framtida intäktsramar och nivån på prishöjningstaket. Denna osäkerhet kombinerat med allmänna prishöjningar på varor och tjänster, orsakat av Covid-19, ledde till att bolaget valde att helt avstå från att utföra prisjusteringar under året 2021. De små prisändringarna som syns i Bild 1 och Bild 2 för året 2021 beror på ändrade överföringsvolymer.

Under 2022 justerades överföringspriserna för alla överföringsprodukter inom det lägre prisområdet. Denna justering påverkade priserna, beräknat på typkunder med 2,2 - 7,9%.

Årets prishöjning var planerad till 1.7.2023 men höjningen har nu flyttats fram till 1.9.2023. Orsakerna till detta är brister i funktionaliteten i det system/program som bolaget anskaffat i början av 2023 för att utföra nödvändiga beräkningar relaterade till planerade prishöjningar. (Inga system/program har hittats med färdiga funktioner för att beräkna harmonisering av olika prisområden där även olika tariffstrukturer förekommer). En annan orsak var fördröjningar orsakade av tekniska utmaningar vid förberedandet av det prishöjningsbrev som krävs. På grund av detta kunde det inte garanteras att prishöjningsbrevet når kunderna i tid. Bolaget valde därmed att flytta fram den planerade höjningen till 1.9.2023. Prisbrevet skickades nu till kunderna 6.7.2023 inför en prishöjning 1.9.2023. Under slutet av året 2023 planeras ännu utförande av en beräkning av den prissänkning som blir nästa steg i harmoniseringen. Sänkningen planeras till slutet av 2023 eller början av 2024.

Det nya sänkta prishöjningstaket på 8% (Elmarknadslagen 1.8.2021) begränsar prishöjningarna och leder till att det kommer att krävas ytterligare tid för att kunna utföra harmoniseringen utan att behöva utföra orimligt stora prishöjningar som drabbar vissa kundgrupper.

Vid beräkningen av prishöjningarna försöker bolaget maximera höjningen under prishöjningstaket men även samtidigt undvika ett enskilda kunder får en orimligt stor prishöjning. Alla höjningar har beräknats mot typkunder men även en beräkning på verkliga överföringsavtal och befintliga kunders förbrukningsprofiler har utförts.

Bolaget strävar till att utföra en så jämn prisökning som möjligt för alla kunder. I redogörelsen från 26.8.2021 förutsågs det krävas ett års förlängd tid. Detta antagande baserades på det dåvarande prishöjningstaket på 15%, det nya sänkta prishöjningstaket med-

för att det krävs ytterligare tid för att kunna utföra en jämn harmonisering av överföringspriserna. Bolaget ansöker därför om ytterligare förlängd tid, fram till december 2025, för att kunna slutföra förenhetligandet av prisområdena."

Herrfors Nät-Verkko Oy Ab:s yttrande över utkast till beslut

Herrfors Nät-Verkko Oy Ab meddelade den 29 september 2023 via e-post att Herrfors Nät-Verkko har i nuläget inget att yttra om ärendet (2098/040304/2021), Herrfors Nät-Verkko godtar Energimyndighetens beslut i ärendet.

Lagstiftning som berör ärendet

Elmarknadslag

Enligt 55 § i elmarknadslagen (588/2013) får priset på eldistributionen i ett distributionsnät inte vara beroende av nätanvändarens geografiska läge inom nätinnehavarens ansvarsområde. Inom de delar av distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde som är geografiskt åtskilda ska dock egna distributionspriser tillämpas. Energimarknadsverket kan i enskilda fall bevilja undantag från tillämpningen av separata priser på eldistributionen, om kostnadsnivåerna och prissättningsgrunderna inom de olika delarna av distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde inte avviker från varandra på ett betydande sätt.

Enligt 24 § i elmarknadslagen ska försäljningspriserna och försäljningsvillkoren för nättjänsterna samt grunderna för hur de bestäms vara objektiva och icke-diskriminerande för alla nätanvändare. Undantag från dem får göras endast av särskilda skäl.

Enligt 93 § 3 mom. i elmarknadslagen har distributionsnätsinnehavaren rätt att ändra avgifterna på eldistributionen för att kunna genomföra en sådan enhetlig prissättning som avses i 55 §, ifall att distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde ändras.

Enligt 124 § i elmarknadslagen tillämpas bestämmelsen i 55 § om separat prissättning av överföringstjänster på sådana geografiskt åtskilda delar av distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde som bildats efter den 27 december 2004.

Motivering

Energimyndigheten har med sitt beslut (dnro 837/434/2015) godkänt övergångsperioden på 4 år till det nya Jakobstads område, på så sätt att priserna på områdena skall vara förenhetliga före augusti 2019. Genom sitt beslut av den 14 november 2019 (dnr 2150/434/2019) har Energimyndigheten konstaterat att den godkänner en övergångstid på fyra år, så att priserna i de

olika distributionsområdena för Herrfors Nät-Verkko Oy Ab (Herrfors) är enhetliga före augusti 2023.

I detaljmotiveringen till 93 § i den gällande elmarknadslagen om ändring av avtalsvillkoren konstateras att paragrafen till sitt innehåll huvudsakligen motsvarar 26 § i den tidigare elmarknadslagen (386/1995). Enligt regeringens proposition (RP 20/2013 rd s. 127) föreskrivs i paragrafens 3 mom. om prissjustering som beror på ändringar i distributionsnätsinnehavarens geografiska ansvarsområde. Enligt 55 § i lagen får priset på eldistributionen inte vara beroende av var kunden geografiskt är belägen inom en viss distributionsnätsinnehavares ansvarsområde. Om distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde ändras, har distributionsnätsinnehavaren rätt att ändra priset på eldistributionen för att genomföra en enhetlig prissättning enligt 55 §. Sådana förändringar i prissättningen som föranleder avsevärda förändringar i enskilda nätanvändares avgifter ska dock genomföras inom en övergångsperiod som godkänts av Energimyndigheten innan ny prissättning införs.

Verket beaktar också det som konstateras om övergångsperiodens längd i detaljmotiveringen till 26 § i regeringens proposition (RP 127/2004): Sådana prisändringar för en distributionsnätsinnehavare som i samband med företagsarrangemang orsakar stora förändringar i enskilda kunders avgifter skall genomföras inom en övergångsperiod som Energimarknadsverket godkänt. Övergångsperiodens längd bör ställas i relation till storleken på den ändring som beslutet medför för kundernas avgifter. Övergångsperiodens längd bör dock inte överskrida fem år annat än i mycket exceptionella fall.

Vid bedömningen av längden på en skälig övergångsperiod ska dessutom de allmänna bestämmelserna om försäljningsvillkor och prissättning av nättjänster i 24 § i elmarknadslagen beaktas. Försäljningspriserna och försäljningsvillkoren för nättjänsterna samt grunderna för hur de bestäms ska vara objektiva och icke-diskriminerande för alla nätanvändare. Undantag från dem får göras endast av särskilda skäl. Prissättningen av nättjänsterna ska vara skälig enligt en helhetsbedömning. I prissättningen av nättjänsterna får inte finnas villkor som är ogrundade eller som uppenbarligen begränsar konkurrensen inom elhandeln. Elsystemets driftsäkerhet och effektivitet ska emellertid beaktas i prissättningen. Enligt Energimyndighetens tidigare förvaltningspraxis har den övergångsperiod som beviljats med stöd av 26 § i elmarknadslagen (386/1995) varit högst tre år.

Energimyndigheten betonar i sitt beslut att vid beviljandet av ett undantag från tillämpningen av separata priser på överföringstjänster enligt 55 § i elmarknadslagen ska ett verkligt behov enligt 93 § 3 mom. i elmarknadslagen finnas av att förenhetliga prissättningen inom distributionsnätet till följd av en ändring av ansvarsområdet, och denna grund får inte på konstgjord väg användas för att höja eller hålla priserna för höga.

Efter Energimyndighetens beslut (dnr 837/434/2015) innehåller elmarknadslagen bestämmelser om avgiftshöjningar för eldistributionsavgifter. Från och med den 1 september 2017 fick nätinnehavaren enligt 26 a § i elmarknadslagen (590/2017) höja sina avgifter för elöverföring och eldistribution med högst 15 procent jämfört med de avgifter för elöverföring och eldistribution som nätinnehavaren tog ut under de 12 månader som föregick höjningen. 26 a § i elmarknadslagen (730/2021) ändrades så att avgiftshöjningen sänktes från 15 procent till 8 procent från och med den 1 augusti 2021.

Båda ändringarna i elmarknadslagen har trätt i kraft sedan den ursprungliga övergångsperioden för sammanslagning av prissättningen beviljades. Under övergångsperioden enligt det första beslutet i ärendet (dnr 837/434/2015) har det föreskrivits ett förhöjningstak på 15 procent. Sänkningen av förhöjningstaket från 15 procent till 8 procent som trädde i kraft 2021 har på motsvarande sätt trätt i kraft efter att beslutet (dnr 2150/434/2019) utfärdades. Det bör således beaktas att Herrfors Nät-Verkko Oy Ab inte har kunnat genomföra sina ursprungliga planer i enlighet med någotdera beslutet om sammanslagning av prissättningen på grund av ändringarna gällande avgiftshöjningar i 26 a § i elmarknadslagen.

Energimyndigheten anser med beaktande av utredningen i ärendet, detaljmotiveringen till 26 § i regeringens proposition (RP 127/2004) om övergångsperiodens längd, och med beaktande av den tidigare beviljade övergångsperioden på två år och Energimyndighetens tidigare förvaltningspraxis, att en tilläggstid på över två år som sträcker sig till slutet av 2025 inte är skälig i förhållande till den redan beviljade förlängningen. När man beaktar den gällande avgiftshöjningen på 8 procent har Herrfors Nät-Verkko Oy Ab enligt Energimyndighetens beräkningar möjlighet att slå samman priserna redan före utgången av 2024. I ärendet ska beaktas att det är fråga om ett undantag från huvudregeln för prissättning av eldistribution oberoende av avstånd och att förlängda tider redan har beviljats i flera år under den ursprungliga övergångsperioden för sammanslagningen av prissättningen.

Enligt Energimyndighetens statistik över elpriserna möjliggör tillsynen över avgiftshöjningen inom ramen för 26 a § i elmarknadslagen inte en sammanslagning av prissättningen med kunderna i MS-nätet under det följande året, utan för detta behövs en längre tilläggstid. Enligt prisstatistiken är det dock möjligt att slå samman prissättningen för kunderna i LS-nätet redan under det följande året och det är inte motiverat att bevilja en längre tilläggstid för kunderna i LS-nätet med beaktande av den tilläggstid som bolaget redan beviljats.

Tillämpade bestämmelser

Lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013) 6 § och 36 §.

29.9.2023

2098/040304/2021

Elmarknadslagen (588/2013) 55 § och 93 §

Tilläggsuppgifter

Tilläggsuppgifter ges av ledande sakkunnig Tiina Karppinen
(e-post tiina.karppinen@energiavirasto.fi).

Ändringssökande

Anvisningar om ändringssökande bifogas.

Bilagor Besvärsanvisning

Distribution Herrfors Nät-Verkko Oy Ab

BESVÄRSANVISNING

Rätt att anföra besvär över förvaltningsbeslut

Ett förvaltningsbeslut som Energimyndigheten har meddelat får överklagas i den ordning som stadgas i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Med ett förvaltningsbeslut som kan överklagas avses ett beslut varigenom ett ärende har avgjorts eller lämnats utan prövning.

Besvär över ett förvaltningsbeslut får anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet samt av den som har besvärsrätt enligt särskilda bestämmelser i lag.

Besvärsmyndighet

Energimyndighetens beslut kan överklagas hos marknadsdomstolen.

Anförande av besvär och besvärstid

Besvär får anföras på den grunden att beslutet strider mot lag.

Besvär ska anföras skriftligen inom 30 dagar efter att beslutet delgivits.

Om delgivningen har skickats med brev per post som vanlig delgivning anses mottagaren ha fått del av handlingen den sjunde dagen efter det att brevet sändes, om inte annat påvisas. Om beslutet delges den sökande som ett elektroniskt meddelande, anses beslutet vara delgivet den tredje dagen efter det att meddelandet sändes, om inte annat påvisas. Om beslutet har postats med ett mottagningsbevis anses mottagaren ha delgivits beslutet vid den tidpunkt som anges i mottagningsbeviset. Delgivningsdagen räknas inte in i besvärstiden.

Om det är fråga om mellanhandsdelgivning anses delgivningen ha skett den tredje dagen efter den dag som anges på delgivningsbeviset för mellanhandsdelgivningen. Myndigheten anses blivit delgiven den dag brevet inkommit.

Infaller sista dagen för anförande av besvär på helgdag, självständighetsdagen, första maj, julaftonen, midsommaraftonen eller söckenlördag, får besväret lämnas in första vardagen därefter. Besväret ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast den sista dagen innan besvärsmyndighetens öppettid löper ut.

Bestämmelser om anförande av besvär finns dessutom i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). Bestämmelser om beräkning av tidsfrister finns i lagen om beräkning av laga tid (150/1930).

Besvärets innehåll

I besväret ska anges

- det beslut i vilket ändring söks (*det överklagade beslutet*),
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (*yrkandena*),
- grunderna för yrkandena,
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besväret ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besväret är anhängigt ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besväret ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (*processadress*). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Bilagor till besväret

Till besväret ska fogas

- det överklagade beslutet med besvärsanvisning,
- utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten, samt
- fullmakt enligt vad som föreskrivs i 32 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden, om ett ombud används.

Inlämnande av besvärsskrift till besvärsmyndighet

Besvärsskriften ska tillställas marknadsdomstolen före besvärstidens utgång på adressen

Marknadsdomstolen
Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS

Fax: 029 56 43314

E-post: markkinaoikeus@oikeus.fi

Besvärsskriften kan även lämnas in till besvärsmyndigheten per post.

Besväret kan även anföras via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Om besvärsskriften lämnas in via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst, kan bilagorna lämnas in skannade i e-tjänsten eller med brev. Om bilagorna sänds med brev ska detta nämnas i meddelandefältet i e-tjänsten.

Avsändaren sänder besvärsskriften per post eller elektroniskt på egen risk.

Rättegångsavgift

Rättegångsavgifterna, som tas ut för behandling av ett ärende i marknadsdomstolen bestäms enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151455>)

För behandling av tvistemål, ärenden som gäller ändringssökande och andra rättsskipningsmål tas i marknadsdomstolen ut en rättegångsavgift på 2 120 euro.

Rättegångsavgiften för en enskild är dock 530 euro.

Betalningsskyldig är den som har anhängiggjort ärendet eller den som trätt i hans eller hennes ställe.

ANVISNING OM ÄNDRINGSSÖKANDE GÄLLANDE AVGIFTEN

Enligt 11 b i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) kan en betalningsskyldig, som anser att det har skett fel i fastställandet av en avgift för en offentligrättslig prestation som avses i 6 §, inom sex månader från fastställandet av avgiften begära omprövning av avgiften av den myndighet som har påfört avgiften.